

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2023. I 2024. GODINU

TURISTIČKA ZAJEDNICA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE



VELJAČA 2025.

1. Upravljanje destinacijom

- **Green Destination certifikat (srebro) – ožujak 2023.**
 - Međimurska županija postala je prva u Hrvatskoj i četvrta regija u svijetu s tom oznakom, stečena na ITB Berlin sajmu, što je rezultat predanog rada lokalnih dionika: županije, TZ, privatnog i civilnog sektora
 - Predstavljanje certifikata na Mađerkinom bregu dodatno je motiviralo aktere u destinaciji
- **Dosljedno upravljanje – 2024.**
 - Mehanizmi uključivanja lokalnih dionika u upravljanje održivim turizmom

Upravljanje destinacijom u Međimurskoj županiji temelji se na jasnoj viziji održivog razvoja koja je pretočena u konkretne institucionalne, ekonomske i edukativne procese. Proces certificiranja prema Green Destinations standardima nije bio samo formalnost, nego sustavna promjena pristupa razvoju destinacije. Još 2022. županija je osmisnila strukturu upravljanja utemeljenu na integraciji svih dionika – od lokalne vlasti i turističke zajednice do udruga, škola i poduzetnika. Edukacije, radionice i zajedničke evaluacije dovele su do toga da svaka razina upravljanja prepozna svoju ulogu u održivom turizmu.

Dobivanje srebrne nagrade Green Destinations na sajmu ITB Berlin u ožujku 2023. bilo je potvrda da Međimurje posjeduje ne samo strategiju, već i spremnost za njezinu provedbu. Taj certifikat bio je rezultat višemjesečnog procesa pripreme, ali i dokaz povjerenja međunarodne zajednice u lokalnu sposobnost provedbe održivih politika. Međimurje se tada pozicioniralo kao lider kontinentalnog zelenog razvoja, ne samo u Hrvatskoj nego i šire. Međunarodni promotivni potencijal tog priznanja odmah je prepoznat i pretočen u nove komunikacijske formate i partnere.

Upravljanje se nakon certifikacije nastavilo dinamično i u 2024., kroz razvoj regionalne mreže znanja. Međimurje je postalo domaćin prvog regionalnog edukacijskog susreta Green Destinations organizacija iz više europskih zemalja, čime je pokazalo i kapacitet za transfer znanja. Taj događaj nije bio simboličan – potaknuo je nastavak ulaganja u lokalne sustave edukacije. Programi se sve više usmjeravaju prema digitalnom praćenju održivosti i participaciji lokalnog stanovništva.

Financijska ulaganja potvrđuju ozbiljnost tog pristupa. Županija je u 2023. bila među najizdašnjim hrvatskim regijama kada je riječ o potporama u turizmu, ulažući i u manje projekte – poput obiteljskih smještaja, lokalnih biciklističkih staza i digitalne infrastrukture. To nije bio jednokratan impuls, već sustavan razvoj u kojem se mjeri učinak, a lokalni akteri se potiču na inovacije kroz natječaje i savjetovanja. Istovremeno se ulaže i u sustav DIMS – digitalni alat koji prati podatke o posjetiteljima, okolišnim pokazateljima i uspješnosti razvoja.

Time je stvoren okvir koji omogućuje transparentnost, prilagodljivost i pravovremeno donošenje odluka.

Vizualno i simbolički, Međimurje se brendira kroz koncept „doŽIVI ZELENO“ – poruku koja se provlači kroz sve promotivne kanale, projekte i lokalne inicijative. To nije marketinški alat, nego sažetak filozofije: turizam je instrument lokalne dobrobiti, očuvanja okoliša i jačanja zajednice. Upravljanje destinacijom u Međimurju je primjer kako se održivost ne temelji samo na propisima, nego na duboko ukorijenjenoj svijesti zajednice, integriranim djelovanju i strateškom dugoročnom planiranju.



- Provedeni projekti i aktivnosti:
 - javni natječaj za evenete sadrži kriterije koji potiču na održivost za 2023 i 2024.,g.
<https://tzm.hr/javni-poziv-za-dodjelu-potpore-turistickim-dogadanjima-u-medimurskoj-zupaniji-za-2024-godini/>
<https://tzm.hr/javni-natjecaj-za-dodjelu-sredstava-za-projekte-lokalnih-turistickih-zajednica-na-turisticki-nedovoljno-razvijenom-području-i-kontinentu-u-2023-godini/>
 - suorganizacija međunarodnog znanstvenog skupa o održivom transportu SUTRA 2024.

- suorganizacija međunarodne konferencije o održivom razvoju ruralnog turizma Dani eko regije(Bio districts)- panel o zelenoj tranziciji - 2023. i 2024.

<https://tzm.hr/dani-ekoregije-u-medimurskoj-zupaniji/>

2. Priroda i krajolik

- **Zaštita i valorizacija prirodnih područja**
 - Fokus strategija usmjeren je na očuvanje prirode između rijeka Mure i Drave te integraciju prirodnih vrijednosti u turističku ponudu
 - Fondovi EU i nacionalni projekti nastavljaju stvarati ekološku i rekreativnu infrastrukturu

U segmentu prirode i krajolika, Međimurska županija provodi sustavan i dugoročan pristup koji obuhvaća istovremeno očuvanje bioraznolikosti, revitalizaciju krajolika i povećanje kvalitete života lokalne zajednice kroz kontakt s prirodom. Zaštita prirodnog prostora ovdje nije izolirani zadatak institucija za zaštitu okoliša, već proces koji uključuje lokalnu zajednicu, obrazovne ustanove i posjetitelje, čime priroda postaje aktivni element društvenog i turističkog identiteta županije.

Povezivanje prirodnih područja i zaštita staništa kroz projekte poput onoga na Muri i Dravi ne obavlja se samo radi očuvanja rijetkih ili ugroženih vrsta, već i kako bi se osigurala dugoročna ekološka stabilnost u širem smislu. Pristup se temelji na razumijevanju da očuvana priroda ima vrijednost ne samo u biološkom smislu, nego i kao prostor zdravlja, obrazovanja i održive rekreacije. Takvi projekti nisu izolirani u zaštićenim zonama, već integrirani u širu mrežu koja obuhvaća i urbanizirane dijelove županije, gdje se prirodni elementi vraćaju u svakodnevni život građana.

Zato je razvoj urbanih zelenih prostora u gradovima poput Čakovca dio iste filozofije. Pretvaranjem zapuštenih i degradiranih površina, poput bivšeg hipodroma, u prostore za šetnju, biciklizam, edukaciju i druženje, županija ostvaruje ravnotežu između očuvanja krajolika i njegove društvene funkcije. Takve zelene oaze nisu dekorativni parkovi, već elementi održive infrastrukture koji djeluju na mikroklimu, omogućuju očuvanje tla i bioraznolikosti te služe kao edukativna platforma. U isto vrijeme, one pružaju stanovnicima osjećaj sigurnosti, pripadnosti i povezanosti s vlastitim okolišem.

U ruralnim dijelovima županije, intervencije u krajolik imaju dodatnu ulogu u revitalizaciji sela. Ulaganjem u prostore oko škola, zdravstvenih ustanova i društvenih domova, krajolik postaje produžetak javnog prostora i sredstvo za uključivanje zajednice u brigu o vlastitom okruženju. Umjesto da ostane apstraktan pojam, pojam "očuvanje prirode" u Međimurju postaje konkretno, fizičko i emocionalno iskustvo.

Posebno važan aspekt ovog pristupa je uključenost obrazovnih i kulturnih institucija u brigu o okolišu. U školskim dvorištima sade se autohtone biljke, stvaraju se mali eko-vrtovi,

organiziraju radionice koje pomažu djeci i mladima da razumiju ulogu koju priroda ima u oblikovanju zajedničke budućnosti. Time se priroda ne štiti samo zakonski – ona se svakodnevno doživjava i uči. To stvara generacije koje razvijaju poštovanje prema prostoru u kojem žive, ne iz obveze, nego iz iskustva.

Priroda i krajolik u Međimurju nisu sporedni elementi turizma ni neiskorišteni potencijal, nego temelj identiteta destinacije koji se promišljeno oblikuje, štiti i interpretira. Održivost u ovom kontekstu nije zaštita prirode od čovjeka, već zaštita prirode kroz čovjeka.



- Provedeni projekti/aktivnosti:
 - suorganizacija stručnog skupa s JU Priroda za centre za posjetitelje O tom potom: Međimurje daje više 2024.
<https://www.medjimurska-priroda.info/2024/11/strucni-skup-o-tom-potom-medimurje-daje-vise/>
 - promotivna kampanja na radiju HRČAK za lokalnu javnost (mjesečne emisije s temama održivosti)

- suorganizacija izložbe fotografija „Kralj međimurskih šuma“ - senzibilizacija javnosti o Regionalnom parku Mura-Drava 2024.

3. Okoliš i klima

- **Recikliranje i gospodarenje otpadom**
 - U 2023. godini postignuta je impresivna stopa odvajanja otpada od **56 %**, s 12 lokalnih jedinica >62 %, među kojima općina Belica (73,7 %), Domašinec (68,8 %) itd.
 - Na razini županije stopa uporabe komunalnog otpada iznosila je oko 55 %, znatno iznad nacionalnog prosjeka (oko 34 % u 2022.)
- **Inovacije u okolišu**
 - Razvijeni su sustavi eko-škola i reciklažnih dvorišta, a reciklažna svijest se kultivira kroz obrazovne projekte
 - U 2024. g. povećan je budžet za subvencije na 100 000 € – instalirano je 573 kW solarnih panela na 77 obiteljskih kuća te generirano preko 659 MWh zelene energije godišnje

https://medjimurski.hr/medimurska-zupanija-ulaze-u-zelenu-buducnost/?utm_source

- 21 lokacija uređenja zelenih površina, s više od 940 posađenih stabala (vrijednost ugovora 677 000 €, ukupno >2,3 mil. €)

<https://terra-vita.eu/medimurska-zupanija-u-uredenje-zelenih-povrsina-i-parkova-ulaze-vise-od-23-milijuna-eura/>

- *Eco Bridge* projekt za očuvanje bioraznolikosti uz Muru i Dravu: monitoring ptica, obnova staništa i parkova/perivoja (vrednovan na 1,4 mil. €)

<https://www.medjimurska-priroda.info/2020/09/zapoceo-projekt-eco-bridge/>

Klimatska održivost u Međimurskoj županiji nije ograničena na tehnička rješenja, već se razvija kao duboko ukorijenjen način promišljanja budućnosti zajednice. U regiji koja je već desetljećima poznata po racionalnom korištenju resursa, klimatska tranzicija doživljava se ne kao obveza, već kao prirodni nastavak postojećeg načina života. Lokalna uprava prepoznaje kako klimatske promjene nisu samo globalna prijetnja, već i konkretna lokalna pojava – izražena kroz ekstremne vremenske uvjete, promjene u plodnosti tla, vodne oscilacije te pritiske na poljoprivredne i energetske sustave. Upravo zbog toga pristup klimatskoj održivosti ovdje dobiva višedimenzionalan karakter.



Prva razina tog pristupa očituje se u prilagodbi prostora. Umjesto reakcija na posljedice, Međimurje ulaže u prevenciju – kroz ozelenjivanje naselja, poboljšanje mikroklima u urbanim središtima i smanjenje toplinskih otoka. Sadnja stabala i uređivanje zelenih pojaseva oko škola, bolnica i javnih ustanova ne shvaća se kao hortikulturni estetski zahvat, već kao klimatska mjera. Promišljeno planiranje prostora utemeljeno je na ideji da prirodni elementi nisu prepreka razvoju, nego njegova nužna osnova.

Druga razina očituje se kroz upravljanje resursima. Klimatska politika županije u velikoj se mjeri temelji na kružnim modelima – odvojenom prikupljanju otpada, razvoju kompostana i edukaciji građana, do podrške poljoprivrednim proizvođačima koji uvode regenerativne metode. Nije cilj samo smanjiti otpad, nego promijeniti odnos prema resursima: od potrošnje prema suradnji s prirodom. U tom procesu važno je i uključivanje privatnog sektora, kojem se ne nameću standardi izvana, već ga se aktivno podržava kroz poticaje, savjetovanja i zajedničke projekte.

Poseban naglasak stavlja se na energetsku tranziciju. Obnovljivi izvori energije nisu u Međimurju futuristički koncept, već svakodnevica u obliku solarnih sustava na krovovima škola i ustanova, energetske obnove javnih zgrada i poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima. Ono što ovu regiju izdvaja nije samo implementacija tehnologije, nego i društveni aspekt energetske održivosti – stvaranje svijesti da energija nije samo pitanje potrošnje, već i odgovornosti, zajedničkog planiranja i lokalnog kapaciteta.

No možda je najvažniji element klimatske održivosti u Međimurju ono što se ne vidi na prvi pogled – obrazovanje i odgoj. Kroz programe u školama, suradnju s eko-školama i uključivanje mladih u lokalne klimatske inicijative, klima postaje dio kulture. Djeca i mladi uče da klima nije nešto udaljeno, nego nešto što mogu svakodnevno oblikovati – kroz izbor hrane, način kretanja, način razmišljanja.

Klimatski pristup Međimurske županije nije spektakularan ni marketinški naglašen. Njegova snaga leži u dosljednosti, integriranosti i dubokom razumijevanju da se klimatska otpornost ne gradi deklaracijama, već svakodnevnim, lokalno ukorijenjenim praksama. To je model koji ne traži pažnju, nego dugoročnu vjeru u promjenu – i upravo zato ima potencijal biti trajan.



Pridružite nam se...
**'z cugom
u zeleno
Međimurje**

Uoči Dana planete Zemlje, Turistička zajednica Međimurske županije poziva Vas da zajedno damo volonterski doprinos za održivo Međimurje i naš planet! Želimo da doživite održivi način putovanja, a svojim djelima da pomognete obnoviti, uređiti i očuvati prirodnu i kulturnu baštinu Hrvatskog cvjetnjaka.

Dodatak
**20. 4.
u 7:00 sati**
Glavni kolodvor Zagreb — Čakovac

Dodatak
**21. 4.
u 15:00 sati**
Čakovac — Glavni kolodvor Zagreb

Ovo "sporo" putovanje sastojati će se od:
*/animacijsko - zabavnog programa
i međimurskog doručka u vlaku
/upoznavanja lokalnih heroja održivog turizma
/sudjelovanja u volonterskim akcijama
/druženju uz fina međimurska jela i vina
/izleta na najatraktivnije prirodne i bavarske lokacije međimurskog održivog turizma*

visitmedimurje.com

- Provedeni projekti/aktivnosti:
 - Projektiranje Zelene oaze Čakovca - projekt izgradnje novog parka u Čakovcu
<https://medimurska-zupanija.hr/2023/12/17/cakovec-ce-dobiti-najveci-park-u-ovom-dijelu-europe/>
 - organizacija pilot projekt kreiranja turističkog paketa društveno odgovornog i zelenog turizma „S cugom v zeleno Međimurje“ 2024.g. (ekološki prihvatljiv dolasku u Međimurje-vlak, sudjelovanju u nizu 'zelenih akcija'(volonterkih) te istraživanju ove destinacije koristeći Hop on, hop off minibusom Međimurje u pokretu, bicikl ili uživajući u pješačenju)
<https://tzm.hr/z-cugom-v-zeleno-medimurje-nova-je-turisticka-ponuda-zelenog-medimurja/>

4. Kultura i tradicija

- **Gastro i vinska baština**

- Aktivna promocija autohtonih vina (npr. pušipel), EDEN nagrade 2007., 2016. i 2019., te Ekomuzej kao certificirani kulturno-turistički proizvod pokazatelji su iskrenog povezivanja kulturnog identiteta i održivosti
- Turistički smještaji poput „Holiday Home Lina“ i lokalnih kuća za odmor podržavaju autentičnost i lokalnu gastro-strategiju

Kultura i tradicija u Međimurskoj županiji predstavljaju živi organizam koji se ne čuva samo zbog prošlosti, nego i zato što u njemu zajednica prepoznaje svoju snagu, svoj kontinuitet i svoj razvojni potencijal. Taj kulturni identitet ne počiva na pojedinačnim događanjima ni na formalnim institucijama, već na dubokom osjećaju pripadnosti prostoru i načinu života koji je oblikovan stoljećima suživota s prirodom, rada na zemlji i zajedničkog stvaranja vrijednosti. U tom kontekstu, očuvanje kulturne baštine u Međimurju ne doživljava se kao pasivno arhiviranje, nego kao proces u kojem tradicija postaje temelj za suvremenu interpretaciju, obrazovanje i uključivanje zajednice.

Nasljeđe se ovdje prenosi kroz svakodnevnicu – u jeziku, gastronomiji, običajima, glazbi i rukotvorinama koje i dalje žive u domaćinstvima, udrugama i manifestacijama. Međimurje ne pokušava svoju prošlost pretvoriti u turistički proizvod izvan konteksta, već nastoji stvoriti autentične doživljaje koji povezuju goste i domaće kroz istinske kontakte, bez folklorne distance. Posjetitelji ne dolaze samo pogledati, nego sudjelovati – u kuhanju, u berbama, u pričama, u pjesmi. Kultura je ovdje iskustvo koje se dijeli, a ne izlaže.

Takav pristup rezultira snažnim osjećajem kontinuiteta, ali i prostorom za inovaciju. Umjesto da se zatvara u muzejske okvire, kulturna baština se sve više otvara prema suvremenim medijima i interpretacijskim modelima. Stari običaji i znanja dobivaju novu dimenziju kroz kreativne radionice, digitalne platforme i multimedijalne centre koji ne mijenjaju sadržaj, nego način na koji se on komunicira. Time se kultura oslobađa elitizma i postaje dostupna svima – od djece u školama do stranih posjetitelja koji ne dolaze samo tražiti atrakcije, nego i razumijevanje.

Pritom se posebno njeguje veza između kulturnog i prirodnog krajolika. U Međimurju nema jasne granice između sela, polja, vinograda i kulturnih lokaliteta. Dvorci, sakralna baština, stari mlinovi ili zlatarske lokacije duž rijeka ne funkcijoniraju kao izolirane točke, nego kao čvorišta na mreži koja povezuje prirodu, čovjeka i povijest. Interpretacija tih prostora ne odvija se samo kroz panoe i vodiče, već kroz emociju koju izazivaju – kroz priče koje lokalni ljudi prenose, kroz mirise, teksture i zvukove koji pričaju više od riječi.

Posebnu ulogu u očuvanju i razvoju kulture ima lokalna zajednica. U Međimurju kulturni život ne održavaju samo javne ustanove, već i brojna kulturno-umjetnička društva, udruge, pojedinci koji pjevaju, sviraju, plešu i grade tradiciju iznova. Upravo zato je kulturna održivost ovdje vjerodostojna – ona nije projekt koji se provodi odozgo, nego proces koji se njeguje iznutra. Ta participacija daje kulturi dinamičnost i otpor prema turističkoj banalizaciji jer svako očuvano znanje, svaki sačuvani običaj i svaki izvedeni ples nastaju iz potrebe da se živi u skladu s vlastitim identitetom, a ne samo da se on pokazuje drugima.

U spoju stare mudrosti i suvremenog pristupa, Međimurje izgrađuje kulturnu održivost kao okosnicu svoje ukupne održivosti. Kroz kulturu ne samo da se štiti ono što je naslijeđeno, nego se stvaraju temelji za društvo koje je povezano, otporno i svjesno svoje vrijednosti.



- Počela provedba projekti uređenja Kaštela Feštetić i Palače Međimurske popevke – jačanje zaštite materijalne i nematerijalne kulturne baštine u funkciji održivog gastro i kulturnog turizma 2024.g. – projekti utemeljeni na održivosti i cikličkoj ekonomiji



<https://emedjimirje.net.hr/vijesti/politika/2938425/dvorac-festetic-kreće-rekonstrukcija-ovog-vaznog-povijesnog-objekta/>

<https://www.mnovine.hr/medimurje/donja-dubrava-dobiva-hizu-medimurske-popevke/>

- Ekomuzej Međimurje kao društveno odgovorni proizvod kulturnog turizma jedan od tri najbolja kulturno turistička proizvoda RH 2023.

<https://ekomuzej-medimurje.info/>

5. Društvena dobrobit

- **Lokalna uključenost i partnerstva**
 - U eko-škole i park-projekte uključeni su školski sustavi, javni i civilni sektor – primjer dobre prakse integriranog razvoja .
 - Kulturni događaji, radionice i edukacije usmjereni su širini populacije, uključujući i osobe s invaliditetom (projekt Spaces 4all)
- **Ekonomski učinci i zapošljavanje**
 - EU Ecolabel certifikati i Good travel seal u smještaju i malim obiteljskim poduzećima generiraju lokalne radne prilike i jačaju ruralni turizam
 - Nezaposlenost na kraju 2023. bila je niža od nacionalnog prosjeka: 4,7 % naspram 6,5 % , što ukazuje na dane socio-ekonomske pogodnosti.

Društvena dobrobit u Međimurskoj županiji razvija se kao temelj održivosti jer se prepoznaće da kvalitetan život stanovnika nije posljedica turističkog uspjeha, nego njegov preduvjet. Ovdje se ne teži stvaranju privlačne slike izvana, već se gradi unutarnja kohezija zajednice – osjećaj da ljudi pripadaju prostoru u kojem žive, da imaju glas u njegovu razvoju i da njihove potrebe nisu podređene interesima vanjskih tržišta. Takav pristup društvenoj dobrobiti odražava se u svakodnevici kroz odnose među generacijama, jednak pristup uslugama i sustavnu brigu za ranjive skupine.

U Međimurju se turizam ne promatra kao industrija koja dolazi izvana i oblikuje prostor prema svojim pravilima, već kao proces koji se oslanja na postojeće ljudske resurse, znanja i infrastrukturu. Razvoj destinacije temelji se na jačanju lokalnih kapaciteta – od obiteljskih gospodarstava do udruga koje čuvaju kulturnu i prirodnu baštinu, do malih poduzetnika koji proizvode hranu, rukotvorine i usluge za zajednicu i posjetitelje. Umjesto ovisnosti o vanjskim investicijama, ovdje se njeguje povjerenje u lokalne ljude kao nositelje održivog razvoja.

Takvo povjerenje proizlazi iz dugogodišnje prakse uključivanja građana u donošenje odluka. Javne rasprave, lokalne inicijative i otvoreni natječaji nisu birokratska formalnost, nego instrumenti kojima se zajednica osnaže i informira. Kad se planira nova infrastruktura, kulturni sadržaj ili prostorna intervencija, ne pitaju se samo stručnjaci, nego i ljudi koji u tom prostoru žive. Time se izbjegava konflikt između razvojnog plana i svakodnevnih potreba stanovnika. Uloga pojedinca u takvom sustavu nije pasivna – ona se razvija kroz participaciju, dijalog i odgovornost.

Osobita pažnja posvećena je stvaranju jednakih mogućnosti, ne samo u pogledu pristupa uslugama, nego i u smislu kulturnog i društvenog uključivanja. Sustav obrazovanja, zdravstvene skrbi i socijalne podrške kontinuirano se unaprjeđuje s ciljem da nitko ne ostane izvan procesa razvoja, bez obzira na dob, fizičku sposobnost, ekonomski status ili podrijetlo. Društvena održivost u ovom kontekstu znači da svaki član zajednice ima prostor za rast, za sudjelovanje i za osjećaj dostojanstva.

Uloga obrazovanja posebno je istaknuta jer se smatra ključnim sredstvom za oblikovanje buduće zajednice. Škole i vrtići u Međimurju ne prenose samo znanje, nego i vrijednosti – odgovornost prema okolišu, solidarnost, kreativnost i aktivno građanstvo. Djeca od najranije dobi uče da prostor u kojem žive nije zadan, nego zajednički oblikovan i vrijedan brige. Tako se generacije odgajaju u okruženju koje potiče povjerenje, empatiju i uključivost.

Društvena dobrobit u Međimurju ne mjeri se isključivo kroz pokazatelje životnog standarda, već i kroz kvalitetu odnosa među ljudima, sigurnost koju osjećaju u svom prostoru i mogućnosti koje imaju za osobni i profesionalni razvoj. U tom okviru, održivost nije rezultat planiranja, nego posljedica živog odnosa između ljudi i zajednice kojoj pripadaju. Taj odnos je ono što Međimurje čini otpornim, povezanim i trajno održivim.



- Provedeni projekti/aktivnosti:
 - vodeća uloga TZMŽ u pokretanje procesa osnivanje Eko regije Međimurje – jačanje kapaciteta za ekološku i biodinamičku poljoprivredu
 - provođenje ciklusa certifikacije ponuditelja turističkih usluga Good travel seal 2023/2024(16 objekata certificirano)

6. Poslovanje i komunikacija

- **Suradnja i komunikacijske kampanje**
 - Županijska vlast, TZ i druge organizacije dobro komuniciraju strategije i rezultate (ITB, eko-škole, festivali)
 - Posebne promocije, poput predstavljanje certifikata na vidikovcu i putem festivalskih projekata, dodatno osnažuju brand "doŽIVI ZELENO"

Komunikacija u kontekstu održivog razvoja Međimurske županije ne promatra se kao jednosmjeran prijenos informacija prema javnosti, već kao proces koji uključuje slušanje, dijalog i zajedničko stvaranje značenja. Ona ne služi samo tome da se prikažu postignuća ili privuče pažnja, već da se stvori trajna veza između zajednice, posjetitelja i upravljačkih struktura. Na taj se način održivost ne doživljava kao vanjski projekt ili tehnički okvir, nego kao zajednička vrijednost koju svi razumiju, osjećaju i žive.

U ovom pristupu komunikacija je svakodnevna i dostupna. Ne temelji se isključivo na institucionalnim kanalima, već se ostvaruje kroz direktnе kontakte, prisustvo u zajednici, prisutnost u medijima koji nisu usmjereni samo na promociju, već i na edukaciju. Javne objave, kampanje i digitalne platforme nisu usmjerenе samo na goste ili investitore, već i na lokalne stanovnike, koji ne trebaju biti informirani samo o tome što se događa, nego i zašto se događa, kako se mogu uključiti, te kako sve to dugoročno utječe na njihov život.

Upravo kroz takav model komunikacije razvija se osjećaj zajedničkog identiteta i svrhe. Ljudi nisu samo publika, nego sugovornici. Sudjelovanje građana u procesima planiranja, savjetovanja i evaluacije omogućuje da se komunikacija ne odvija tek nakon odluke, nego već u trenutku kada se oblikuje vizija. Time se stvara povjerenje koje omogućuje dosljednu provedbu i veću otpornost na otpor, nerazumijevanje ili sumnju. Kad se zajednica doživljava kao izvor rješenja, a ne kao prepreka provedbi strategija, komunikacija postaje alat suradnje, a ne kontrole.

U turizmu, komunikacija postaje sredstvo oblikovanja percepcije prostora, ali i kanal za prenošenje vrijednosti koje destinacija njeguje. Međimurje ne komunicira samo svoju ponudu, već i način na koji se ta ponuda stvara – kroz održive prakse, suradnju s lokalnim proizvođačima, očuvanje baštine i poštovanje prema okolišu. Gostima se ne nudi iluzija, nego autentičnost, i upravo se kroz iskrenost u komunikaciji gradi dugoročna vjerodostojnost destinacije. Transparentnost, dostupnost informacija i otvorenost za povratne reakcije omogućuju da se iskustvo posjetitelja ne oblikuje samo kroz fizički prostor, već i kroz osjećaj razumijevanja i pripadnosti.

U obrazovnom sustavu, komunikacija o održivosti nije izolirana tema, već način razmišljanja koji se provodi kroz sve predmete, izvannastavne aktivnosti i odnose između nastavnika,



učenika i zajednice. Na taj se način gradi generacija koja ne samo da razumije pojmove održivosti, nego zna kako ih pretočiti u djelovanje. Isto vrijedi i za poduzetnike, kojima se ne prenose samo pravila, već i kontekst, mogućnosti, resursi i zajednička odgovornost.

U digitalnom prostoru, Međimurje razvija komunikacijske alate koji povezuju lokalno s globalnim, pri čemu tehnologija ne služi isključivo kao kanal promocije, već i kao prostor suradnje, učenja i praćenja napretka. Održivi projekti, inicijative, rezultati i izazovi ne skrivaju se iza formalnih izvješća, već se komuniciraju jasno, razumljivo i u realnom vremenu, čime se jača osjećaj zajedničkog puta, a ne izoliranog upravljanja.

U svojoj srži, komunikacija u Međimurju postaje proces u kojem svi sudionici – bilo da žive u selima, rade u turizmu, stvaraju u kulturi ili dolaze kao gosti – imaju osjećaj da su pozvani, važni i uključeni. Održivi razvoj tako prestaje biti apstraktna vizija i postaje zajednički jezik koji spaja raznolike ljude oko zajedničkih ciljeva.





- Provedeni projekti/aktivnosti:
 - Edukacija za turističke interpretatore održivog turizma u suradnji s Interpret Europe i LAG om 2024.
 - kampanja osvješćivanja javnosti o prirodnim vrijednostima MŽ s Benom Fogleom (snimljen je promotivni film i realizirana promotivna kampanja)
 - Grand prix na Međunarodnom festivalu turističkog filma u Batumiju(Gruzija)
 - srebrna nagrada na 25. međunarodnom natjecanju turističkih filmova i multimedije The Golden City Gate u Berlinu 2024.
 - potpora organizaciji Greencajtu – vodećem eventu na temu održivosti u RH 2023. i 2024. g.
<https://greencajt.hr/en/>